



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

8.Kf.700.284/2024/7. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Név ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Név1 kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes (17. sorszám alatt)

A per tárgya:

megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Győri Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

6.K.701.235/2023/15. szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a alperes1 állományában a Kirendeltség hivatásos szolgálati jogviszonyban teljesít szolgálatot különlegesszerkezelőként.
- [2] A 2020. november 1-től 2023. január 31-ig terjedő időben a beosztása ellátásán túl, abba nem tartozóan, utasításra rendszeresen látott el szerparancsnoki feladatokat. Az ehhez kapcsolódó,

megbízási díj megfizetése iránt előterjesztett szolgálati panaszát a Katasztrófavédelmi Főigazgató elutasította.

- [3] A felperes keresetében bruttó 502.450 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a 2020. november 1-től 2023. január 31-ig terjedő időszakra számított megbízási díj jogcímén. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés c) pontjára, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendeletre alapította, hivatkozva arra, hogy a szerparancsnoki beosztás (munkakör) a különlegesszer-kezelő beosztástól eltérő, jól elkülöníthető beosztás. Igénye megalapozásaként hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra, és követelésének mértékét a rendvédelmi illetményalap 100%-ában jelölte meg.
- [4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes megbízható volt a szolgálati beosztásához nem tartozó szerparancsnoki feladatkör ellátásával, amelynek teljesítése során nem a saját beosztásán felül látott el még egy másik feladatkört, hanem a megjelölt szolgálati napokon kizárólag a szerparancsnoki feladatokat végezte el. Jogi álláspontja szerint Hszt. nem definiálja, mi számít eseti jellegű megbízásnak, így a gyakorlat alakításaként az alperes igazgatója úgy rendelkezett, hogy az adott hónapban teljesített szolgálati napok felénél magasabb szolgálat esetén számolható el megbízási díj a hivatásos állomány tagja részére. Arra is hivatkozott, hogy amennyiben a felperes az adott hónapban teljesített szolgálati napok felénél magasabb számban látott el helyettesítéssel szolgálati napot – azaz legalább négy alkalommal végzett szerparancsnoki feladatokat –, az alperes rendszeresnek ismerte el az igényt, míg a hónapon belül egy, kettő, három szolgálati napon teljesített helyettes feladatellátást esetinek tekintette.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 318.853 forint megbízási díjat és ezen összeg után 2021. november 15. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Az ezen felüli részében a keresetet elutasította. Az alperest 100.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperes részére, és megállapította, hogy a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.
- [6] Ítéletének indokolásában felhívta a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdésének, a 163. § (5) bekezdésének, továbbá a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdésének rendelkezéseit.
- [7] E rendelkezésekből és a kereseti kérelemből – figyelemmel a védiratban foglaltakra – az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a perben azt kellett vizsgálnia, hogy a perbeli időszak 13 hónapjában – 2020. november 1-től 2023. január 31-ig – a felperes által ellátott szerparancsnoki feladat tekinthető-e olyan rendszeres többletfeladatnak, amelyért megbízási díj jár.
- [8] A 30/2015. (VI.16.) BM rendelet 2. § (1) bekezdés ba) alpontjából, valamint a rendelet 5. számú melléklete 3. fejezetének 18. és 21. pontjaiból, továbbá a alperes1 igazgatójának 2/2016. számú intézkedéséből azt az egyébként az alperes által sem vitatott következtetést vonta le, hogy a különlegesszer-kezelő és a szerparancsnoki beosztás két, egymástól eltérő, jól elhatárolható külön beosztásnak minősül. A perben az sem volt vitás, hogy a felperes a perbeli időszakban az általa megjelölt szolgálati napokon szerparancsnoki feladatokat látott el. Abban tért el a felek értékelése, hogy a felperes igazgatói intézkedésre végzett feladatellátása eseti jellegűnek minősül-e, ami miatt díjazásra nem jogosult, mint ahogy az alperes állította, vagy a felperes a szerparancsnoki feladatokat rendszeresen ellátta, ami a megbízási díjra jogosulttá tette őt.

- [9] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokból – különösen a felperes személyes előadásából – azt állapította meg, hogy a felperes a 2020. november 1-től 2023. január 31-ig terjedő időben havonta visszatérően látott el szerparancsnoki feladatokat, amelyek más, az eredeti beosztásához nem tartozó feladatok teljesítését jelentették. Ezeket a többletfeladatokat havonta eltérő mértékben, de a teljes perbeli időszakban ellátta, amely tevékenység, függetlenül az azzal érintett havi szolgálati napok számától, rendszeresnek tekinthető. Rámutatott, hogy a rendszerességnek nem jogszabályi kritériuma a havi szolgálati napok száma, az ezzel ellentétben, ezt az értelmezést szűkítő munkáltatói intézkedést nem vette figyelembe. Következtetése szerint a többletfeladat ellátása a felperes esetében az eseti jelleget lényegesen meghaladta, arra havonta visszatérően került sor. A Hszt. 71. § (3) bekezdésének a 2023. február 1-től hatályos rendelkezéseit – tekintettel arra, hogy a felperes által peresített időszakra nem terjednek ki – figyelmen kívül hagyta.
- [10] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a megbízási díjra való jogosultságot nem befolyásolja az a körülmény, hogy a többletfeladattal érintett napokon a felperes az eredeti szolgálati beosztása helyett kizárólag többletfeladatokat látott el. Álláspontja szerint a szerparancsnoki szolgálati napok számát az adott hónapra járó megbízási díj mértékének meghatározása során kellett értékelni. Ennek kapcsán abban a hat hónapban, amikor a felperes havonta kizárólag egy szolgálati napon látott el többletfeladatot, a törvényi minimumban (50%-ban) határozta meg a megbízási díj mértékét, míg abban a hét hónapban, amikor a többletfeladatok havonta több szolgálati napot is érintettek, 75% mérték megállapítását tartotta indokoltnak. Az ennek megfelelően elvégzett számítás alapján kötelezte az alperest 318.853 forint megbízási díj és középátlagos időtől számított késedelmi kamata megfizetésére a felperes javára, az ezen felül alaptalanak talált keresetet elutasítva.
- [11] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, amelyben elsődlegesen – tartalma szerint – annak megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és a marasztalás összegének leszállítására irányult – annak pontos meghatározása nélkül – oly módon, hogy a megbízási díj mértéke ne haladja meg egységesen az 50%-ot.
- [12] Megsértett jogszabályként a Hszt. 71. § (5) és (6) bekezdéseire hivatkozott, a megbízás rendszeres, illetőleg eseti jellegének elhatárolása kapcsán utalt az általa irányadónak tekintett bírói gyakorlatra. Az összecszerűség meghatározása körében pedig felhívta az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 369/2011. (XII.13.) Korm. rendeletet, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI.16.) BM rendeletet, továbbá a 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdését.
- [13] E rendelkezésekkel kívánta alátámasztani azt a már az elsőfokú eljárásban is kifejtett jogi álláspontját, mely szerint a felperest a szerparancsnoki többletfeladatok eseti jellegű ellátására figyelemmel elsősorban nem illeti meg egyáltalán megbízási díj, illetőleg másodlagosan a többletfeladat nagyságához, a megbízással járó többletetherhez igazdóan a felperesnek járó megbízási díj mértéke nem lehet több, mint 50%.
- [14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte alapvetően helytálló indokai alapján. Álláspontja szerint szerparancsnokként olyan többletfeladatokat látott el, amelyekre tekintettel a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – az irányadó bírói gyakorlat alapján – a bíróság által megállapított mértékű megbízási díj jár részére. Az ellenérdekű fél másodfokú perköltségben marasztalását a költségjegyzék és a megbízási szerződés alapján kérte, amely okiratokat azonban a másodfokú eljárásban nem csatolta.
- [15] A fellebbezés nem alapos.

- [16] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az ítéletet – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül. Az alperes fellebbezését alapvetően a Hszt. 71. § (5) és (6) bekezdéseinek megsértésére alapította.
- [17] A felperes a keresetet azért terjesztette elő az alperessel szemben megbízási díj megfizetése iránt, mert a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján szolgálati beosztásához (különlegesszer-kezelő) nem tartozó feladatkör (szerparancsnok) ellátásával bízták meg többletfeladatként. A Hszt. 71. § (5) bekezdése szerint ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50–200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosult. A (6) bekezdés értelmében az (5) bekezdés szerinti díjazás az egybefüggően 30 napot meghaladó megbízás esetén visszamenőleg, a megbízás első napjától jár.
- [18] A bírói gyakorlat szerint (Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5., Kúria Kf.VII.39.525/2021/3.) a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a felperest akkor illeti meg a megbízási díj, ha a nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört többletfeladatként látja el. Ez a perben nem volt vitatott: a különlegesszer-kezelő és a szerparancsnok két külön beosztás, tehát a felperes szerparancsnokként nem a kinevezése szerinti beosztáshoz tartozó feladatot végzett.
- [19] Az ítélkezési gyakorlat következetes abban is, hogy a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatok alóli mentesítést nem az egyes szolgálati napokra lebontva kell vizsgálni, hanem a szolgálatellátás egésze vonatkozásában kell értelmezni (Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5., Kúria Kf.VII.39.525/2021/3., Kúria Kf.45.033/2022/6.). Ezért abból kell kiindulni, hogy a felperest az alperes a különlegesszer-kezelői szolgálat ellátása alól a peresített időszakban nem mentesítette. Ebből pedig az következik, hogy mentesítés hiányában a többletfeladatokat a felperes a különlegesszer-kezelői feladatok ellátása mellett végezte, akkor is, ha az adott szolgálati napon kizárólag szerparancsnoki feladatokat teljesített.
- [20] A Kúria irányadó döntései (Mfv.II.10.623/2015/4., Mfv.10.038/2015/5., Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4.) értelmében a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át "rendszerszintűen" a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és az alapján ellentételezésre jogosult.
- [21] A perrel érintett 2020. november 1-től 2023. január 31-ig terjedő tizenhárom hónapban a felperes hat hónapon át havi egy alkalommal, míg a további hét hónapban kettő-öt alkalommal látott el havonta a szolgálati beosztásához (különlegesszer-kezelő) nem tartozó szerparancsnoki többletfeladatot. Ez a havi 7-8, 24-48 órás váltásban ellátott szolgálatból átlagosan több mint kettő (28%) alkalom/hónap többletfeladat teljesítését jelentette. Ezeket az adatokat helyesen értékelte úgy az elsőfokú bíróság, hogy a szerparancsnoki többletfeladatok ellátása a felperesnek nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődő kötelezettsége volt. Abból a perben nem vitatott tényből, hogy a felperes a tizenhárom hónap alatt az általa ellátott szolgálatok során – a keresetlevél kimutatása szerint – összesen huszonkilenc alkalommal végzett többletfeladatot, megalapozottan vonható le az a következtetés, hogy rendszeresen, visszatérően látott el a különlegesszer-kezelői beosztásához nem tartozó szerparancsnoki feladatokat. Ezáltal a másodfokú bíróság sem fogadta el az alperesnek azt az érvelését, mely szerint a felperes többletfeladatokkal való megbízása a perrel érintett időszakban csak eseti jellegű volt, alkalmoszerű, amely miatt a díjazásra jogosultsága kizárt.

- [22] A másodfokú bíróságnak az alperes másodlagos fellebbezési ellenkérelme kapcsán kizárólag azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott döntése megfelel-e a rá irányadó szabályoknak, a perben megállapított tényeknek és a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglaltaknak, valamint a Kúria irányadó gyakorlatának. Az ezek által meghatározott feltételeknek az elsőfokú bíróság mérlegelése és a döntése megfelelt a megbízási díj összegének az illetményalap szerint számított mértéke meghatározása során. Ezáltal nem volt mód az alperes marasztalásának – a fellebbezésben egyébként meg nem határozott összegre történő – leszállítására; az alperes által felhívott jogszabályi rendelkezések relevanciával nem bírtak.
- [23] Az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti az alperes által a fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezéseket, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [24] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Kp. 35. § (1) bekezdésének rendelkezése folytán irányadó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésének főszabálya szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg, amelyre tekintettel a felperesnek járna a másodfokú eljárásban felmerült költsége. Jóllehet a felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az alperes másodfokú perköltségben marasztalását, az nem felel meg a Pp. 81. § (1), (2) bekezdésében foglalt felszámításnak, mivel az igényelt költség összegét nem jelölte meg, a megbízási szerződést, illetőleg a költségjegyzéket, amelyből a felszámított perköltség összege megállapítható lenne, vállalása ellenére nem mellékelte, ezért a másodfokú bíróság a javára másodfokú perköltséget nem tudott megállapítani.
- [25] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes költségmentesség folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.
- [26] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. január 31.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró